

- *Cinayetler*
- *Öldürme Türleri*
- *Şibh-i Hamd*
- *Kasten Öldürme*
- *Katlin Beyyineleri*
- *Birlikte Öldürmek ve Katile Yardımcı Olmak*
- *Katlin Öldürme Keyfiyeti*
- *Diyet*
- *İnsan Öldürme Dışında İşlenen Cinayetler*
- *İnsan Azalarının ve Kemiklerinin Diyeti*

İKİNCİ BÖLÜM

CİNAYETLER (BEDENE MALA VEYA NAMUSA YÖNELİK SALDIRILAR)

Cinayet kelimesi (جناية) kelimesinin çoğuludur. Sözlükte; bedene, mala ve namusa saldırıda bulunmak, anlamında kullanılmaktadır. İstilahta ise, kısas yapılmasını veya parasal tazminat ödenmesini gerektiren, bedene veya mala yönelik saldırılar için kullanılır. Bu türden saldırılar kapsamına giren cezalar için "cinayet" ifadesi kullanılmıştır. Cinayet kelimesi bizzat suç için ve bu suçlar kapsamına giren cezalar için de kullanılır. Dışın kırılması, kasten öldürme, yaralamalar ve kasta benzer öldürmeler için de bu kelime kullanılmaktadır. Bu kavram, bu türden fiillerin her biri için kullanıldığı gibi bu fiillere verilecek olan cezalar için de kullanılmaktadır.

Cinayetlerin en büyüğü öldürmektir. Cinayet cezalarının en büyüğü de kasten insan öldürme suçuna karşı verilen cezadır. Yine dinen bilinmesi gereken en belirgin bilgilerden birisi de haksız yere insan öldürmenin haram oluşudur. Öldürmenin haramlığı Kitap ve Sünnetle sabittir. Allahu Teâla kitabında şöyle buyurmaktadır:

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قَتَلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا
"Allah'ın haram kıldığı bir canı, haklı bir sebep olmadıkça öldürmeyin. Kim mazlum olarak öldürülürse biz onun velisine (mirasçısına öldürülenin hakkını talep hususunda) bir yetki vermişizdir."¹

"Bir müminin bir başka mümini hata ile olması dışında öldürmesi asla caiz değildir."²

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمَّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَعَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ
"Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde ebedi kalıcı olmak üzere cehennemdir. Allah ona gazap etmiştir, ona lanet etmiştir ve ona çok büyük bir azap hazırlamıştır."³

Bu ayetlerin tamamı, öldürmenin haram olduğu hususunda hem sübut hem de delalet açısından kesin olan hükümlerdir.

Sünnetten delil ise şudur: İbni Mes'ud'dan: Rasulullah (ﷺ) şöyle dedi:

لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَّا يَأْخُذَ ثَلَاثَ
"Allah'tan başka ilah olmadığına ve benim de Allah'ın elçisi olduğuma şahadet eden Müslüman bir kimsenin kanı(nun

¹ İsra: 33

² Nisa: 92

³ Nisa-93

akıtılması) şu üç hal dışında helal değildir: Zina eden dul, (öldürdüğü bir) cana can ve cemaattan (İslâm'dan) ayrılarak dinini terk eden kimse."¹

Aişe Nebi (ﷺ)'den şunu rivayet etmektedir:

لَا يَحِلُّ قَتْلُ مُسْلِمٍ إِلَّا فِي إِحْدَى ثَلَاثِ خِصَالٍ زَانٍ مُحْصَنٌ فَيُرْجَمُ وَرَجُلٌ يَقْتُلُ مُسْلِمًا مُتَعَمِّدًا وَرَجُلٌ يَخْرُجُ مِنَ الْإِسْلَامِ فَيُحَارِبُ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ وَرَسُولَهُ فَيُقْتَلُ أَوْ يُصَلَّبُ أَوْ يُنْقَى مِنَ الْأَرْضِ "Şu üç özel durumun dışında Müslüman bir kimsenin öldürülmesi helal olmaz: Evlendikten sonra zina ettiği için recm edilen bir adam, kasten bir Müslümanı öldüren bir adam, İslâm'dan çıkarak Allah Azze ve Celle ile elçisine savaş açan kimse."²

Her iki hadiste de yer alan: "**Müslüman bir kimsenin kanı(nın akıtılması) helal değildir**" ve "**Müslüman bir kimsenin öldürülmesi helal olmaz**" ifadeleri, öldürmenin haram olduğunun nassıdır. Öldürmek haramdır ve bu haramlılık dinen bilinmesi zorunlu olan hususlardandır.

¹ Buhari K. Diyat, 6370; Müslim K. Kasame, 3175; Tirmizi K. Diyat, 1322; Ebu Davud K. Hudud, 4642; Ahmed b. Hanbel, 3438

² Nesei Kasame, 6662